

Herman VERBIST¹

UNCITRAL Modelclausules voor gespecialiseerde versnelde geschillenbeslechting : Adjudicatie en Technische Adviseurs

I. Inleiding : UNCITRAL

1.- De Commissie van de Verenigde Naties voor het Internationaal Handelsrecht (UNCITRAL) heeft tijdens haar zitting van juni-juli 2024 modelclausules voor “Specialised Express Dispute Resolution” goedgekeurd, die met het acroniem SPEDR worden gelanceerd.² Deze modelclausules werden uitgewerkt door Werkgroep II van UNCITRAL, die in juli 2022 vanwege de Commissie van UNCITRAL de opdracht had gekregen om de onderwerpen technologie-gerelateerde geschillenbeslechting en adjudication gezamenlijk te bestuderen en na te denken over manieren om de beslechting van geschillen verder te versnellen, voortbouwend op de “Expedited Arbitration Rules” die UNCITRAL in 2021 had goedgekeurd.³ De UNCITRAL “Expedited Arbitration Rules” is een reglement voor versnelde arbitrage,⁴ waarmee de partijen kunnen overeenkomen om de arbitrageprocedure sneller te laten verlopen dan de gebruikelijke arbitrageprocedure volgens het standaard arbitragereglement.⁵

2.- De 4 modelclausules die in juli 2024 door UNCITRAL werden goedgekeurd betreffen : “Highly Expedited Arbitration”; “Adjudication”; “Technical Advisors” en “Confidentiality”. Deze modelclausules zijn ontworpen als hulpmiddel bij internationale geschillenbeslechting, vooral wanneer snelheid en technische expertise cruciale factoren zijn.⁶ Met betrekking tot deze 4 modelclausules werkt UNCITRAL ook nog aan een toelichtingsnota.

3.- In deze bijdrage gaan wij nader in op twee van deze modelclausules, nl. de modelclausule inzake Adjudicatie (“Adjudication”) en de modelclausule inzake Technische Adviseurs (“Technical Advisors”).

¹ Advocaat bij de Balie te Gent en te Brussel; neemt sedert 2009 deel aan de vergaderingen van UNCITRAL Werkgroep II.

² Verslag van 57e zitting van Commissie van UNCITRAL, 24 juni-12 juli 2024, 15-18, par. 79-93. De modelclausules zijn opgenomen in Bijlage II bij het Verslag, p. 82-85; zie : https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/a_79_17_commission_session_report_2024_website_version_-_advance_copy.pdf.

³ Verslag van 55e zitting van Commissie van UNCITRAL, 27 juni-15 juli 2022, 30-31, par. 174-177, en 40-41, par. 223-225; zie: <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/221/088/8e/pdf/2210888e.pdf>.

⁴ Zie: https://uncitral.un.org/sites/uncitral.un.org/files/media-documents/uncitral/en/21-07996_expedited-arbitration-e-book.pdf. Voor een bespreking van dit Reglement, zie : H. Verbist en A. Anderson, “The UNCITRAL Expedited Arbitration Rules : A Critical Review”, in Alan Anderson en Herman Verbist (editors), “*Expedited International Arbitration : Policies, Rules and Procedures*”, Wolters Kluwer, Alphen aan den Rijn, 2024, 115-136.

⁵ Het standaard UNCITRAL Arbitragereglement dateert van 1976. Het werd grondig herwerkt in 2010, en er volgde nog een beperkt aantal aanpassingen aan het UNCITRAL Arbitragereglement in 2013 en in 2021. Al deze reglementen zijn beschikbaar op de website van UNCITRAL: <https://uncitral.un.org/en/texts/arbitration/contractualtexts/arbitration>.

⁶ Verslag van 79e vergadering van UNCITRAL Werkgroep II (New York, 12-16 februari 2024), A/CN.9/1166, 23 februari 2024, 2, par. 3.

II. Modelclausule voor Adjudicatie (“Adjudication”)

4.- Adjudicatie verwijst over het algemeen naar een mechanisme waarbij partijen een geschil kunnen voorleggen aan een onafhankelijke en onpartijdige derde partij die dan een beslissing moet nemen binnen een strikt beperkt tijdsbestek, na beide partijen te hebben gehoord. Deze beslissing is onmiddellijk uitvoerbaar, maar kan worden aangevochten via arbitrage of een rechtszaak. Met andere woorden, de beslissing van de adjudicator is in eerste instantie bindend, maar niet definitief en wordt pas definitief als deze vervolgens niet wordt aangevochten, de termijn voor aanvechting verstrijkt of de aanvechting geen succes heeft.⁷ De verliezende partij moet weliswaar eerst de beslissing van de adjudicator uitvoeren, en kan nadien bezwaar aantekenen tegen deze beslissing en een nieuwe procedure opstarten om de herziening van de beslissing van de adjudicator te vragen.⁸

Adjudicatie wordt dus gekarakteriseerd als een vorm van tussentijdse geschillenbeslechting, en beschreven als een oplossing die snelle betaling verzekert en later kan worden aangevochten. Aangezien het voorziet in een snelle procedure om contractuele geschillen op te lossen, heeft dit geschillenbeslechtingsinstrument zijn nut bewezen bij het efficiënt oplossen van geschillen op het gebied van de bouw. De praktijk lijkt uit te wijzen dat partijen vaak tevreden zijn met de tussentijdse beslissing en het niet nodig vinden om verder te gaan met een volwaardige arbitrage of rechtszaak.⁹

5.- Sommige landen hebben wetgeving over adjudicatie ontwikkeld¹⁰ en een aantal arbitrale en andere instellingen hebben regels over adjudicatie opgesteld.¹¹ Het Belgisch recht bevat geen uitgewerkte procedureregels hierover. In de Belgische rechtsleer en in de Belgische rechtspraak is weliswaar het concept “bindende derdenbeslissing” in het Nederlands¹² of het concept “tierce décision obligatoire”

⁷ UNCITRAL, Nota van het Secretariaat, “Settlement of Commercial Disputes : Adjudication”, A/CN.9/WG.II/WP.225, 27 januari 2022, 2, par. 6.

⁸ Verslag van 76e vergadering van UNCITRAL Werkgroep II (Wenen, 10-14 oktober 2022), A/CN.9/1123, 17 oktober 2022, 8, par. 43.

⁹ UNCITRAL, Nota van het Secretariaat, “Settlement of Commercial Disputes : Adjudication”, A/CN.9/WG.II/WP.225, 27 januari 2022, 2, par. 7.

¹⁰ Bv. Australië, Canada, Ierland, Maleisië, Singapore, Nieuw Zeeland, het Verenigd Koninkrijk; zie: UNCITRAL, Nota van het Secretariaat, “Settlement of Commercial Disputes : Adjudication”, A/CN.9/WG.II/WP.225, 27 januari 2022, 3, par. 8.

¹¹ Bv. het Asian International Arbitration Centre (AIAC Adjudication Rules and Procedures 2012); China International Economic and Trade Arbitration Commission (CIETAC Construction Project Dispute Review Rules 2015); German Arbitration Institute (DIS Adjudication Rules 2010); Hong Kong International Arbitration Centre (HKIAC Adjudication Rules 2009); Lagos Chamber of Commerce International Arbitration Centre (LACIAC Adjudication Rules 2020); Ontario Dispute Adjudication for Construction Contracts (ODACC); Singapore Mediation Centre (SMC Adjudication Rules 2020); zie: UNCITRAL, Nota van het Secretariaat, “Settlement of Commercial Disputes : Adjudication”, A/CN.9/WG.II/WP.225, 27 januari 2022, 3, par. 8.

¹² Zie: M. Storme, “De bindende derdenbeslissing of het bindend advies als middel ter voorkoming van gedingen”, T.P.R. 1984-4, 1243-1288; M. Storme en M.E. Storme, “De bindende derdenbeslissing naar Belgisch recht”, T.P.R. 1985, Nr. 3, 713-748; onder Antwerpen 26 juni 2000, T.P.B., 2001, 183-188; K. Van Damme, “Bindende

in het Frans¹³ bekend als geschillenbeslechtingsmethode die partijen kunnen overeenkomen en die in de lijn ligt van het Engelstalige concept “adjudication”. Het Belgisch Burgerlijk Wetboek bevat één bepaling die daartoe de mogelijkheid voorziet in het nieuwe artikel 5.49(2).¹⁴

6.- Internationaal geldt er nog geen wettelijk kader voor “adjudicatie” of “bindende derdenbeslissing”, alhoewel sommigen daar wel voorstellen voor gedaan hebben.¹⁵

7.- Omdat de bestaande praktijk inzake adjudicatie vaak nog beperkt is tot nationale geschillen, en voornamelijk in de bouwsector, en omdat in sommige landen er nog geen praktijk of wetgeving is inzake adjudicatie, vond UNCITRAL Werkgroep II het aangewezen om het werk te richten op geleidelijke harmonisatie in plaats van harmonisatie van bestaande wettelijke normen, en daarom eerder een flexibele dan een prescriptieve aanpak te hebben om de relevante praktijk zich te laten

derdenbeslissing en arbitrage: waar ligt de grens?”, noot onder Antwerpen 26 juni 2000, T.P.B., 2001, 183-188; M. Verbeke en M. Verheyden, “Third Party knows best? - Over de rechterlijke toetsing van een bindende derdenbeslissing”, noot onder Antwerpen, 26 november 2015, R.A.B.G. 2018, 1414-1422; P. Callens, “Het reglement bindende derdenbeslissing van de Nederlandse Orde van Advocaten bij de balie te Brussel”, b-Arbitra, 2020, 515-532; H. Verbist, “Reglement Bindende Derdenbeslissing van de Nederlandse Orde van Advocaten bij de Balie te Brussel”, *Nederlands-Vlaams Tijdschrift voor mediation en conflictmanagement*, Den Haag, Boom Juridische Uitgevers, 2020, Nr. 2, 63-65.

¹³ Zie: O. Caprasse, “De la tierce décision obligatoire”, J.T. 1999, 565-576; O. Caprasse, “Tierce décision obligatoire et motivation”, J.L.M.B., 2003, 1371-1382 ; O. Caprasse, “Tierce décision obligatoire et violation d'une règle de procédure conventionnellement arrêtée par les parties”, J.L.M.B., 2003, 1381-1382; P. Van Leynseele, “La tierce décision obligatoire: Qu'est-ce ?”, in *La tierce décision obligatoire (TDO) sous toutes ses coutures, Journal des modes alternatifs*, Brussel, Larcier Lefebvre Sarrut Belgium, 2022, Nr. 3, 4-7 ; H. Verbist, “Règlement de tierce décision obligatoire de l'Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles (NOAB)”, in *La tierce décision obligatoire (TDO) sous toutes ses coutures, Journal des modes alternatifs*, Brussel, Larcier Lefebvre Sarrut Belgium, 2022, Nr. 3, 8-13 ; M. Berlingin, “La tierce décision obligatoire : La troisième voie”, in *La tierce décision obligatoire (TDO) sous toutes ses coutures, Journal des modes alternatifs*, Brussel, Larcier Lefebvre Sarrut Belgium, 2022, Nr. 3, 14-25; M. Forges en G. Matray, “L'utilité de la tierce décision obligatoire en différentes matières”, in *La tierce décision obligatoire (TDO) sous toutes ses coutures, Journal des modes alternatifs*, Brussel, Larcier Lefebvre Sarrut Belgium, 2022, Nr. 3, 26-39.

¹⁴ Art. 5.49 B.W.-Bepaalbaarheid van het voorwerp, dat werd ingevoerd door de wet van 28 april 2022 houdende boek 5 “Verbintenissen” van het Burgerlijk Wetboek bepaalt : “*De prestatie moet bepaald of ten minste bepaalbaar zijn zonder dat een nieuwe wilsovereenstemming tussen partijen is vereist. De bepaling van de prestatie kan krachtens de wet, het contract of de gebruiken worden overgelaten aan één van de partijen of aan een bepaalde of bepaalbare derde, tenzij de wet dat verbiedt.*” (Oud) artikel 1592 B.W. bepaalt: “*De bepaling van de koopprijs kan echter aan een derde worden overgelaten; indien de derde de waardering niet wil of kan doen, is er geen koop.*”

¹⁵ FICA (Forum for International Conciliation and Arbitration) en DACABI (Dispute Avoidance, Conciliation and Adjudication Board Institute) stelden op 24 maart 2021 een ontwerp van Modelwet voor Internationale Commerciële Adjudicatie op voor bespreking in UNCITRAL WG II : “Support for the Proposal to discuss Adjudication in UNCITRAL Working Group II by FICA (Forum for International Conciliation and Arbitration) proposal for Model Law on Adjudication and proposal for Explanatory Notes prepared by DACABI (Dispute Avoidance, Conciliation and Adjudication Board Institute)”; zie : <https://fica-disputeresolution.com/wp-content/uploads/2024/08/DOCUMENT-210324-FICA-DACABI-support-for-the-proposal-to-discuss-adjudication-in-UNCITRAL-WG-II-proposal-for-Model-Law-and-Explanatory-Notes.pdf>

ontwikkelen.¹⁶ Tevens werd daarbij ook de overweging gemaakt dat adjudicatie een geschikte oplossing zou kunnen zijn voor het oplossen van technologie-gerelateerde geschillen, waar de ontwikkelingen snel gaan en partijen, zoals bij start-ups, niet de middelen hebben om een grote internationale arbitrage te voeren.¹⁷ Om die reden werd er de voorkeur aan gegeven om een modelclausule uit te werken die partijen kunnen opnemen in een overeenkomst en die tot doel heeft een wettelijk kader te bieden voor een vereenvoudigd mechanisme om geschillen in een zeer kort tijdsbestek te beslechten met behulp van een derde partij die over de relevante deskundigheid beschikt, niet noodzakelijkerwijs resulterend in een definitieve uitspraak, maar waarvan de uitkomst toch grensoverschrijdend uitvoerbaar is. Met deze modelclausule kunnen de partijen overeenkomen dat de beslissing van de adjudicator in een latere arbitrageprocedure kan worden herzien, en dat via een versnelde arbitrageprocedure een uitvoerbare titel aan de adjudicator kan verleend worden.¹⁸

8.- De modelclausule voor adjudicatie die door UNCITRAL werd uitgewerkt is kan omschreven worden als een clausule met meerdere lagen (een “multi-tier dispute resolution clause”)¹⁹ en verschillende opties. Aangezien de Commissie van UNCITRAL de opdracht had gegeven aan Werkgroep II om verder te bouwen op het UNCITRAL reglement voor een versnelde arbitrage van 2021, of alleszins op het standaard UNCITRAL Arbitragereglement, werd de modelclausule uitgewerkt als volgt :

- het eerste deel van de modelclausule bestaat uit een standaard arbitragebeding:

daarbij kunnen de partijen de benoemingsinstantie, evenals het aantal arbiters, en de plaats van arbitrage en ook de taal van de arbitrage bepalen;

- het tweede deel van de modelclausule betreft de adjudicatieprocedure:

daarbij wordt aan de partijen de keuze tussen twee opties geboden, om het toepassingsgebied van de adjudicatie te bepalen:

Optie I : een breed toepassingsgebied, waarbij alle geschillen uit een overeenkomst of uit de beëindiging of de ongeldigheid daarvan kunnen worden beslist door de adjudicator; of

Optie II : een beperkter toepassingsgebied, waarbij de adjudicatie naar keuze van de partijen beperkt wordt tot bepaalde geschilpunten;²⁰

en waarbij een hele procedure en een tijdslijn wordt voorzien voor het indienen van het adjudicatieverzoek, het antwoord op het adjudicatieverzoek, de selectie van de adjudicator, of de eventuele benoeming van de adjudicator door een benoemingsinstantie, de bevoegdheid voor de adjudicator om de procedure te voeren zoals hij of zij dit aangewezen acht voor zover de partijen gelijk

¹⁶ UNCITRAL, Nota van het Secretariaat, “Technology-related dispute resolution and adjudication”, A/CN.9/WG.II/WP.227, 2 augustus 2022, 3, par. 6.

¹⁷ UNCITRAL, Nota van het Secretariaat, “Technology-related dispute resolution and adjudication”, A/CN.9/WG.II/WP.227, 2 augustus 2022, 3, par. 6.

¹⁸ UNCITRAL, Nota van het Secretariaat, “Technology-related dispute resolution and adjudication”, A/CN.9/WG.II/WP.227, 2 augustus 2022, 2, par. 2; Verslag van 77e vergadering van UNCITRAL Werkgroep II (New York, 6-10 februari 2023), A/CN.9/1129, 23 februari 2023, 13, par. 75.

¹⁹ Verslag van 77e vergadering van UNCITRAL Werkgroep II (New York, 6-10 februari 2023), A/CN.9/1129, 23 februari 2023, 10-11, par. 56-68.

²⁰ Verslag van 79e vergadering van UNCITRAL Werkgroep II (New York, 12-16 februari 2024), A/CN.9/1166, 23 februari 2024, 8, par. 50-51.

behandeld worden en hen een redelijke mogelijkheid tot stellingname wordt geboden, het nemen van een gemotiveerde beslissing en de verbintenis van de partijen dat de beslissing van de adjudicator hen zal binden en dat zij onverwijld aan deze beslissing zullen voldoen;²¹

- het derde deel van de modelclausule betreft de naleving van de beslissing van de adjudicator :

daarbij wordt aan de partijen de mogelijkheid geboden om via een versnelde arbitrage volgens de UNCITRAL Expedited Arbitration Rules de aanstelling van een enkele arbiter te vragen, weliswaar met enkele overeengekomen wijzigingen, namelijk met als opdracht om te beoordelen of een van de partijen is tekortgekomen aan haar verbintenis om aan de beslissing van de adjudicator te voldoen en, desgevallend, de deze partij te bevelen om aan de beslissing te voldoen, tenzij de arbiter vindt dat de adjudicator de partijen niet gelijk heeft behandeld en hen geen redelijke mogelijkheid tot stellingname heeft geboden, maar waarbij de arbiter niet de gegrondheid van de beslissing van de adjudicator onderzoekt;²²

- het vierde deel van de modelclausule betreft arbitrage krachtens het eerste deel met betrekking tot adjudicatie:

daarbij wordt overeengekomen dat elke partij een geschil dat werd behandeld in de adjudicatie mag voorleggen aan arbitrage zonder dat zij daarbij beperkt wordt tot de vorderingen, argumenten, bewijsmiddelen of conclusies die zij in de adjudicatie heeft ingediend en zonder dat het scheidsrecht daarbij gebonden is aan de beslissing van de adjudicator; tevens wordt in dit vierde deel bepaald dat de inleiding van een adjudicatie en arbitrage krachtens het tweede en derde deel van de clausule geen beletsel vormt voor het beginnen of voortzetten van een arbitrage krachtens het eerste deel met betrekking tot enig geschil; en dat evenzo het inleiden van arbitrage krachtens het eerste deel geen beletsel vormt voor het inleiden of voortzetten van een adjudicatie en arbitrage krachtens het tweede deel en het derde deel met betrekking tot enig geschil; tenslotte wordt optioneel voorzien dat de partijen ook kunnen overeenkomen dat zodra de adjudicatie is begonnen en voortduurt, er slechts volgens het eerste deel van de clausule een arbitrage over geschilpunten die zijn voorgelegd aan de adjudicator kan opgestart worden nadat de adjudicator zijn of haar beslissing heeft genomen, en dat, indien de adjudicatie wordt opgestart terwijl de arbitrageprocedure wordt gevoerd, de arbitrageprocedure over geschilpunten die zijn voorgelegd aan de adjudicator, op verzoek van een partij, zal worden opgeschort totdat de adjudicator zijn of haar beslissing heeft genomen.²³

III. Modelclausule voor Technische Adviseurs (“Technical Advisors”)

9.- De Commissie van UNCITRAL heeft in juli 2024 eveneens een modelclausule inzake technische adviseurs goedgekeurd, die werd uitgewerkt door Werkgroep II van UNCITRAL. UNCITRAL vindt het

²¹ Verslag van 79e vergadering van UNCITRAL Werkgroep II (New York, 12-16 februari 2024), A/CN.9/1166, 23 februari 2024, 9, par. 52-61.

²² Verslag van 79e vergadering van UNCITRAL Werkgroep II (New York, 12-16 februari 2024), A/CN.9/1166, 23 februari 2024, 10-11, par. 62-73.

²³ Verslag van 79e vergadering van UNCITRAL Werkgroep II (New York, 12-16 februari 2024), A/CN.9/1166, 23 februari 2024, 11-12, par. 74-79.

aangewezen om het nut te onderstrepen van een technisch adviseur die begeleiding, uitleg en ondersteuning biedt aan het scheidsgerecht bij het begrijpen van complexe technische kwesties en het uitleggen van technische concepten.²⁴

10.- Deze technische adviseurs zijn te onderscheiden van experts/deskundigen die het scheidsgerecht volgens artikel 29 van het UNCITRAL Arbitragereglement kan aanstellen om een deskundigenverslag op te stellen over specifieke geschilpunten die het scheidsgerecht bepaalt. Volgens de daartoe in artikel 29 van het UNCITRAL Arbitragereglement voorziene procedurele bepalingen, moeten de experts/deskundigen hun verslag overmaken aan het scheidsgerecht en moeten de partijen de mogelijkheid hebben om schriftelijk stelling te nemen bij het deskundigenverslag en kan de deskundige, op vraag van een partij, mondeling gehoord worden tijdens een zitting van het scheidsgerecht.

11.- Het UNCITRAL Arbitragereglement voorziet in artikel 27, lid 2, ook de mogelijkheid voor partijen om zelf een expert/deskundige te vragen over een bepaald feitelijk of technisch geschilpunt mondeling of schriftelijk een getuigenis af te leggen.

12.- UNCITRAL vindt het aangewezen een modelclausule te voorzien over technische adviseurs, omdat er in de arbitragepraktijk reeds met succes beroep gedaan werd op technische adviseurs die scheidsgerichten bijstaan bij het begrijpen en gebruiken van de technische informatie en het materiaal dat door de partijen wordt voorgelegd, en omdat het UNCITRAL Arbitragereglement hierin niet voorziet. De bijstand van deskundigen moet gebaseerd zijn op de door de partijen verstrekte informatie en de technische adviseurs mogen geen nieuwe informatie verschaffen. Aangezien de benoeming van een dergelijke technische adviseur een zekere mate van vertrouwen van het scheidsgerecht zou vereisen, werd erop gewezen dat de technische adviseur en het scheidsgerecht op een transparante wijze te werk zouden moeten gaan, zodat de partijen commentaar kunnen leveren op elk door de technische adviseur opgesteld advies.²⁵

13.- Vooraleer een scheidsgerecht een of meer onafhankelijke technische adviseurs kan benoemen om het te begeleiden in de procedure en, indien nodig, om het bij te staan bij het technische begrip van het geschil, dient het de partijen eerst te raadplegen over een aantal aspecten :²⁶

- (a) het specifieke gebied van de benodigde technische deskundigheid;
- (b) de taakomschrijving, met inbegrip van het soort bijstand dat door de technische adviseur moet worden verleend en de wijze waarop de technische adviseur zijn of haar rol vervult; en
- (c) alle aanvullende zaken die het scheidsgerecht relevant acht.

²⁴ Verslag van 79e vergadering van UNCITRAL Werkgroep II (New York, 12-16 februari 2024), A/CN.9/1166, 23 februari 2024, 10-11, par. 62-73.

²⁵ Verslag van 77e vergadering van UNCITRAL Werkgroep II (New York, 6-10 februari 2023), A/CN.9/1129, 23 februari 2023, 13, par. 82.

²⁶ Verslag van 78e vergadering van UNCITRAL Werkgroep II (Wenen, 18-22 september 2023), A/CN.9/1159, 23 februari 2023, 12, par. 70-71; Verslag van 79e vergadering van UNCITRAL Werkgroep II (New York, 12-16 februari 2024), A/CN.9/1166, 23 februari 2024, 15-16, par. 95-101.

De modelclausule voorziet verder dat artikel 29, lid 2, van het UNCITRAL Arbitragereglement van toepassing is op technische adviseurs. Dit betekent dat de technische adviseurs, net zoals deskundigen aangesteld door het scheidsgerecht, een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid moeten afleggen, en ook dat partijen de mogelijkheid hebben om deze technische adviseurs te wraken. Tenslotte voorziet de modelclausule dat het scheidsgerecht er voor moet zorgen dat de partijen een redelijke gelegenheid krijgen om commentaar te leveren op de toelichtingen van de technische adviseur.

14.- Nadat het scheidsgerecht de technische aspecten van de zaak heeft begrepen met de hulp van de technische adviseur, kan het in sommige gevallen verdere standpunten over de betwiste kwesties inwinnen bij door het scheidsgerecht benoemde deskundigen. Een scheidsgerecht dat een technisch adviseur heeft benoemd, is niet uitgesloten van het benoemen van een of meer deskundigen overeenkomstig artikel 29 van het UNCITRAL Arbitragereglement.²⁷

IV. Conclusie

15.- De modelclausules van UNCITRAL voor “Specialised Express Dispute Resolution” (SPEDR) die door de Commissie van de Verenigde Naties inzake Internationaal Handelsrecht (UNCITRAL) werden ontwikkeld en goedgekeurd in juli 2024 bieden oplossingen op maat die kunnen worden aangepast aan de bijzondere omstandigheden en aan de voorkeuren van de partijen, voortbouwend op de UNCITRAL Expedited Arbitration Rules. De modelclausules zijn bedoeld als hulpmiddel voor de beslechting van internationale geschillen, met name wanneer snelheid en technische deskundigheid cruciale factoren zijn : “Highly Expedited Arbitration”; “Adjudication”; “Technical Advisors” en “Confidentiality”. De modelclausules inzake Adjudicatie en inzake Technische Adviseurs bieden bijkomende mogelijkheden voor een snelle beslechting van een technisch geschil met inachtneming van het recht op gelijke behandeling van de partijen en de rechten van verdediging.

■ ■ ■

Herman Verbist
Everest Advocaten
herman.verbist@everest-law.be

2 september 2024

²⁷ Verslag van 78e vergadering van UNCITRAL Werkgroep II (Wenen, 18-22 september 2023), A/CN.9/1159, 23 februari 2023, 12, par. 71.